

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-60(3)/10

Warszawa, 5 maja 2010 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec komisyjnego projektu ustawy

**- o współpracy Rady Ministrów z Sejmem
i Senatem w sprawach związanych
z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej (druk nr 3000).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Spraw Zagranicznych do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

**Stanowisko Rady Ministrów w odniesieniu do komisyjnego projektu
ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach
związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej
(druk nr 3000)**

Komisyjny projekt ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej ma na celu zastąpienie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 52, poz. 515 z późn. zm.). Projekt powstał w wyniku prac Podkomisji nadzwyczajnej, powołanej przez Komisję ds. UE Sejmu RP. Prace w Podkomisji bazowały na 5 projektach ustaw, których treść została negatywnie oceniona przez Rząd. Taka ocena została sformułowana w *Informacji w sprawie zmiany ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej* przyjętej przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2010 r., a następnie zaprezentowanej Radzie Ministrów w dniu 1 marca 2010 r. W toku prac Podkomisji nadzwyczajnej rozwiązania dotyczące większości kwestii ocenianych pierwotnie przez Rząd jako negatywne zostały skorygowane, a tym samym projekt ustawy zamieszczony w druku sejmowym nr 3000 można ogólnie ocenić pozytywnie, przy czym w odniesieniu do części rozwiązań konieczne jest wprowadzenie zmian, tak aby ocena projektu ustawy mogła być jednoznacznie pozytywna.

Część rozwiązań przewidzianych w projekcie zasługuje na poparcie. W związku z tym na dalszym etapie prac należy dążyć do utrzymania postanowień projektu w niezmienionym kształcie w zakresie:

- wprowadzenia rozwiązań zgodnych z ideą Traktatu z Lizbony, zwłaszcza w zakresie ograniczenia „ogólnego mechanizmu współpracy” do projektów aktów ustawodawczych UE oraz uwzględnienia wyłącznie pomocniczej roli Rządu w dokonywanej przez Sejm i Senat oceny zgodności projektów aktów ustawodawczych UE z zasadą pomocniczości (art. 7, 9 i 10);
- włączenia do projektu przepisów regulujących współpracę Rządu z Parlamentem w okresie sprawowania przez Polskę prezydencji w Radzie UE (art. 20 i 21);
- zniesienia obowiązku prezentowania przez konstytucyjnych członków Rady Ministrów (na rzecz możliwości prezentacji przez wiceministrów) wyjaśnień w przypadku braku możliwości zasięgnięcia opinii parlamentu przed rozpatrzeniem projektu aktu ustawodawczego UE w Radzie UE (art. 10);
- ograniczenia obowiązków informacyjnych Rządu poprzez wyłączenie przypadków, w których istnieje konieczność przesyłania przez Rząd dokumentów bezpośrednio przekazywanych do parlamentów narodowych przez instytucje UE (art. 4);
- wprowadzenia do ustawy nowego, tzw. „kwalifikowanego mechanizmu współpracy”, dotyczącego tych projektów aktów prawnych UE, które – w granicach przewidzianych Traktatem z Lizbony – mogą wiązać się z przeniesieniem kompetencji państw członkowskich na rzecz UE lub z uproszczoną zmianą traktatów (art. 11–15).

Tak jak zostało to wskazane powyżej, niektóre z rozwiązań zamieszczonych w projekcie ustawy należy jednak ocenić negatywnie. W odniesieniu do następujących kwestii, na kolejnych etapach prac **należy dążyć do wprowadzenia w postanowieniach projektu następujących zmian:**

- W odniesieniu do zasad współpracy w zakresie wnoszenia przez Sejm i Senat skarg do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (art. 16) należy dążyć do zapewnienia właściwej reprezentacji stanowiska RP przed Trybunałem Sprawiedliwości w przypadku skarg wnoszonych przez Sejm lub Senat. Traktat z Lizbony upoważnił parlamenty narodowe do wnoszenia w określonych przypadkach skarg do Trybunału Sprawiedliwości UE. Należy zaznaczyć, że jest to uprawnienie przyznane parlamentom narodowym, a nie rządów państw członkowskich. Uprawnienie to wiąże się bezpośrednio z rolą parlamentów narodowych w procesie kontrolowania poszanowania zasady pomocniczości. Tym samym, przepisy, które nakładałyby na Rząd obowiązek prowadzenia takich spraw przed Trybunałem, nie wydają się być zgodne z zasadami wynikającymi z *Protokołu w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej*, dołączonego do Traktatu z Lizbony. Ponadto, zasadne wydaje się wprowadzenie rozwiązań pozwalających na prowadzenie konsultacji Sejmu i Senatu z Rządem w sprawie wnoszenia przez obydwie izby skarg do Trybunału Sprawiedliwości UE.
- W odniesieniu do terminów wynikających z „ogólnego mechanizmu współpracy” (art. 7) należy dążyć do wydłużenia z 14 do 21 dni – w ramach ogólnego, 56-dniowego terminu przewidzianego na przeprowadzenie przez Sejm i Senat procedur – okresu przewidzianego dla Rządu na przygotowanie i przekazanie do Sejmu i Senatu projektu stanowiska wobec projektu aktu ustawodawczego UE. Przed wejściem w życie Traktatu z Lizbony parlamenty narodowe miały 6 tygodni na wyrażenie opinii o projekcie aktu prawnego UE. Takie rozwiązanie jest odzwierciedlone w obecnie obowiązującej ustawie. Na mocy Traktatu z Lizbony czas na dokonanie przez parlamenty narodowe oceny zgodności projektu aktu ustawodawczego UE z zasadą pomocniczości został wydłużony do 8 tygodni. Znalazło to odzwierciedlenie w wydłużeniu o 2 tygodnie przewidzianego w projektowanej ustawie terminu przeprowadzenia procedury przez Sejm i Senat. Natomiast czas na przekazanie przez Rząd projektu stanowiska nie uległ zmianie i nadal wynosi 2 tygodnie. To jednak oznacza jego relatywne skrócenie z 1/3 do 1/4 ogólnego czasu. Należy także zauważyć, że zgodnie z projektem nowej ustawy zmianie ulega moment rozpoczęcia prac Sejmu i Senatu nad oceną zgodności projektu aktu ustawodawczego UE z zasadą pomocniczości. Prace te rozpoczynają się już w momencie przekazania projektu przez KE bezpośrednio do wszystkich parlamentów narodowych państw członkowskich UE, a nie – jak ma to miejsce w obecnie obowiązującej ustawie – w momencie przekazania przez Rząd projektu swojego stanowiska wobec projektu aktu ustawodawczego UE. Tym samym wypełnienie obowiązków przez Rząd jest jedynie jednym z wydarzeń w toku prac Sejmu i Senatu nad projektem aktu ustawodawczego UE, a nie momentem inicjującym prace parlamentarne w tej kwestii.

Oprócz ww. pożądaných zmian można także wskazać przepisy, w przypadku których w toku dalszych prac powinny zostać wprowadzone korekty o charakterze technicznym, które pozwolą na bardziej jednoznaczne określenie treści, co może mieć znaczenie w przypadku późniejszej ich interpretacji. Niektóre zagadnienia wymagają także refleksji o charakterze ustrojowo-konstytucyjnym:

- Przepisy art. 13 i 14, w których przewidziano tryb polegający na przyjmowaniu stanowiska RP w sprawie niektórych projektów aktów prawnych UE w formie ustawy. Jednocześnie jednak, niezależnie od trybu ustawowego, takie stanowisko musi zostać zatwierdzone stanowiska przez Prezydenta RP, co może budzić wątpliwości natury konstytucyjnej.

- Obowiązki informacyjne Rządu wynikające z art. 6 powinny dotyczyć wyłącznie tych dokumentów UE, które nie zostały przekazane bezpośrednio do parlamentów narodowych przez instytucje UE.

Ponadto, istotną kwestią uzupełniającą zmiany obecnego systemu współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem będzie uzgodnienie praktycznych zasad realizacji postanowień nowej ustawy. Takie uzgodnienia będą mogły być prowadzone z kancelariami Sejmu i Senatu RP w toku prac nad projektem ustawy, a także w czasie jej *vacatio legis*, przewidzianego obecnie na okres trzech miesięcy.

